

บทที่ 3

วิธิตำเนินการวิจัย

ในการเสนอวิธีการวิจัยในบทนี้ จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของโรงเรียนในการรับการสนับสนุนทางการศึกษา จากสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของโรงเรียนในการรับการสนับสนุนทางการศึกษา จากสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มประชากรซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาและมีสมาคมผู้ปกครองและครูเป็นองค์กรสมาชิกของสภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 120 โรงเรียน จำนวนผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร 600 คน โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรที่เข้าในการวิจัยจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน		ผู้บริหาร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลาง	13	10.8	65	10.8
ใหญ่	59	49.2	295	49.2
ใหญ่พิเศษ	48	40.0	240	40.0
รวม	120	100.0	600	100.0

จากตารางที่ 1 แสดงว่าประชากรที่เข้าในการวิจัย ส่วนมากจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 49.2, 40.0 และ 10.8 ตามลำดับ

ส่วนผู้บริหารที่เป็นประชากรในการวิจัยส่วนมากจะเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 49.2, 40.0 และ 10.8 ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 1 ฉบับ 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ จำนวนทั้งสิ้น 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า จำนวนทั้งสิ้น 60 ข้อ ครอบคลุมความต้องการการสนับสนุนทางการศึกษาที่โรงเรียนพึงได้รับทั้ง 4 ด้าน (เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรม

สามัญศึกษา: 2532) ดังนี้

1. ด้านการจัดตั้งองค์กรสนับสนุนโรงเรียน จำนวน 7 ข้อ คือข้อ 7-13
2. ด้านวิชาการ จำนวน 22 ข้อ คือ ข้อ 14-35
3. ด้านทุนทรัพย์ จำนวน 20 ข้อ คือข้อ 36-55
4. ด้านบริการ จำนวน 11 ข้อ คือข้อ 56-66

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความต้องการทางด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน เป็นคำถามปลายเปิด มี 4 ข้อ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า เอกสารตำรา หนังสือและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดทางด้านต่าง ๆ ที่กำหนดโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 รายดังนี้
  - 1) รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - 2) อาจารย์ ดร.ดิลก ดิลกานนท์ สำนักทดสอบทางการศึกษา มศว.ประสานมิตร
  - 3) นายประจวบ วัจนะรัตน์ ผู้อำนวยการ กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
  - 4) นายวีระ บุญยะนิवास เลขานุการกรมสามัญศึกษา
  - 5) นายณรงค์ กาญจนานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์
4. นำแบบสอบถามซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขแล้วไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีสภาพคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษา จำนวน 10 โรงเรียน รวมผู้บริหารทั้งสิ้น จำนวน 50 คน
6. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามจำนวน 50 ฉบับ โดยใช้วิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach alpha Coefficient) ตามสูตร

$$r_k = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum Si^2}{St^2} \right]$$

Si^2 = ความแปรปรวนของข้อคำถามข้อที่ 1 ถึงข้อที่ i

Si^2 = ผลรวมของความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ

St^2 = ความแปรปรวนของข้อคำถามทั้งหมด

K = จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถามทั้งหมด

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด = 0.97 ซึ่งเครื่องมือหรือแบบสอบถามในการวิจัยที่ดีควรมีความเชื่อมั่นหรือความเที่ยง (Reliability) ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (รวิวรรณ ชินะตระกูล, 2533)

7. เสนอผลการทดลองใช้แบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา
8. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมือเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร (รายชื่อโรงเรียนอยู่ในภาคผนวก)

การส่งและเก็บแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้สอดซองปิดแสตมป์ส่งไปให้ด้วยถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากรจำนวน 120 โรงเรียน จำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 600 ชุด ได้รับคืนจำนวน 423 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.5 ดังแสดงรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนคำร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	แบบสอบถาม						ร้อยละ
	จำนวนที่ส่ง			ที่ได้รับคืน			
	ผู้บริหาร	ผู้ช่วย	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ช่วย	รวม	
กลาง	13	52	65	5	38	43	66.2
ใหญ่	59	236	295	30	172	202	68.5
ใหญ่พิเศษ	48	192	240	36	142	178	74.2
รวม	120	480	600	71	352	423	70.5

จากตารางที่ 2 แสดงว่ากลุ่มประชากรในการวิจัยส่งแบบสอบถามคืน คิดเป็นร้อยละ 70.5 โดยส่วนมากกลุ่มประชากรในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจะส่งคืนมากที่สุด รองลงมาได้แก่โรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 74.2, 68.5 และ 66.2 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ แล้วคำนวณหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ การสนับสนุนทางการศึกษาด้านต่าง ๆ วิเคราะห์โดย

2.1 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เป็นรายชื่อรายด้าน และจากผลรวมทุกด้าน

2.2 กำหนดค่าคะแนนตามระดับความต้องการการสนับสนุนทางการศึกษา, ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ (อ้างอิงใน รวีวรรณ ชินะตระกูล, 2533)

- 5 หมายถึง ความต้องการการสนับสนุนทางการศึกษา มากที่สุด
- 4 หมายถึง ความต้องการการสนับสนุนทางการศึกษา มาก
- 3 หมายถึง ความต้องการการสนับสนุนทางการศึกษา ปานกลาง
- 2 หมายถึง ความต้องการการสนับสนุนทางการศึกษา น้อย
- 1 หมายถึง ความต้องการการสนับสนุนทางการศึกษา น้อยที่สุด

2.3 หาค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับความต้องการการสนับสนุนทางการศึกษา ของกลุ่มประชากร แล้วนำมาเปรียบเทียบ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (John W. Best, 1970)

- 4.50 - 5.00 หมายถึง ต้องการมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง ต้องการมาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง ต้องการปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง ต้องการน้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

2.4 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคำตอบเป็นรายข้อ รายด้าน และรายกลุ่ม

2.5 เปรียบเทียบความต้องการ การรับการสนับสนุนทางการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE-WAY ANOVA) เป็นรายด้าน เมื่อพบว่าด้านใดมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Henry Scheffé

การวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS. (Statistical Package for the Social Sciences) จากสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา